Non Solus

18 september 2022

Zon o Zon,

O Zon, O Zon. Wij draaien al maar om en om,
U voelend en ziende als onbegrijpelijk heiligdom.
Ons jaarlijks, tig jaren, ovalen makende.
In meeste vroegere jaren naar warmte snakende.
Op ons toegeëigende planeet aarde tijdens het vallen.
Daarbij niet zomaar het oneindige heelal in knallen.
U o Zon, ons al tig jaren rondom U weder doet keren,
Door zwaartekrachten zo mochten wij leren. (*)

O Zon, O Zon. O Heilige Goddelijke niets ontziende zon.
Wij zien U verblijdend en soms vloekend weerom.
Met variërende in verzengende of weldadige stralen.
Lijkende steeds meer als hitte stralen neer te dalen.
Op ons, voelende als gebraden, gegrilde stervelingen.
Dit braden vertwijfelend als klimaat abces ondergingen.
O Zon, O Zon, wij denken veel van het heelal te weten.
Maar het klimaat, door hebzucht, hebben vergeten.

O Zon, O Zon, O vervloekte koperen ploert.
Uw hitte stralen ons onbarmhartig omfloerst.
De aardse beschermende atmosfeer doorbreken.
De bewoners verzaakten deskundige preken.
De planeet aarde miljoenen jaren 23,5 graden gekanteld.
Twee maal per jaar een dag evenwijdig gewandeld.
De Noord Zuid assen van de planeet aarde en de Zon.
Opent de zichten voor het Noorder licht steeds weerom. (**)

O Zon, O Zon, O machtige zon in het oneindig heelal.
Hoeveel zonnen schijnen er sinds de verleden oerknal.
Het betaamt ons, met ons miljarden, bescheiden te zijn.
Aan te passen in het klimaat of wordende woestijn.
Krachten met energie aan de wetenschap te gunnen.
Geboorte beperking wereldwijd moet toch kunnen.
Zeker is dat de planeet en de zon zullen blijven.
De mens zijn bestaan op aarde zal moeten beklijven.

Met opmerkingen [O1]:

(*) Het eerste gedicht doelt op de dag met de meeste uren zonlicht is de dag van de zomerwende. Op het noordelijk halfrond v alt deze dag viel op 21 juni en op het zuidelijk halfrond ongeveer rond 21 december.
De dag met de minste uren zonlicht in een jaar is de dag van de winterwende. Op het noordelijk halfrond valt deze dag rond 21 december en op het zuidelijk halfrond ongeveer rond 21 juni.
De warmste dag valt niet gelijk met de zomerwende. Het land en de oceanen hebben tijd nodig om op te warmen. Daardoor worden de warmste dagen pas één tot twee maanden later bereikt.
Evenzo geld dit ook voor de winterwende. Daar heeft de afkoeling tijd nodig.

(**) Het derde gedicht doelt vooral op het verschijnsel equinox.
Twee keer per jaar, in maart en september staat de aarde zo dat geen van beide halfronden der aarde naar de zon toe of afhelt. Op deze tijdstippen staat de zon recht boven de evenaar en ontvangen beide halfronden van de aarde even veel zonlicht.
Dit astronomisch gebeuren wordt de equinox genoemd.
De noord-zuid assen van onze planeet zijn op dat moment ook parallel aan elkaar.
De equinox markeert ook de overgang van zomer naar herfst en van winter naar lente.,
In 2022 zal op 23 september de herfst equinost , om 01,04 uur de astronomische herfst dus voor het noordelijk halfrond zich aanmelden.
De equinost zal in 2023 de astronomische lente doen verschijnen op20 maart te 21,25
uur.

Nicolaas Overbeeke Nieuwerkerk aan den IJssel